

دانشگاه تهران

مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس

دوره: دکتری

رشته : سنجش آموزش

دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی

مصوب جلسه مورخ ۸۵/۶/۲۸ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه

این برنامه بر اساس مصوبه جلسه ۷۱ مورخ ۸۳/۱۰/۱۴ شورای برنامه ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مبنی بر تصویب برنامه درسی تدوین شده رشته سنجش آموزش در مقطع دکتری و مطابق با مواد آیین نامه واگذاری اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاهها، توسط اعضای هیات علمی گروه روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی تدوین شده و در یکصد و چهل و سومین جلسه شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه مورخ ۸۵/۶/۲۸ به تصویب رسید.

مصوبه شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه تهران در خصوص برنامه درسی

رشته : سنجش آموزش

مقطع : دکتری

- برنامه درسی دوره دکتری سنجش آموزش که توسط اعضای هیات علمی گروه روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی تدوین شده است با اکثریت آراء به تصویب رسید.
- این برنامه از تاریخ تصویب لازم الاجرا است.
 - هر نوع تغییر در برنامه مجاز نیست مگر آنکه به تصویب شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه برسد .

محمود کمره ای
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه

جلیل راشد محصل
دبیر شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه

رای صادره جلسه مورخ ۸۵/۶/۲۸ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه در مورد تدوین برنامه درسی رشته سنجش آموزش در مقطع دکتری صحیح است. به واحد ذیربط ابلاغ شود.

عباسعلی عمید زنجانی
رئیس دانشگاه

برنامه درسی رشته سنجش آموزش در مقطع دکتری

۱- تعریف و هدف :

این دوره که به اعطای مدرک دکتری (Ph.D) سنجش آموزش می انجامد به منظور نیل به هدفهای زیر تدوین شده است:

- تربیت افرادی برای تدریس و تحقیق و نیز پذیرفتن مسئولیت های سطوح بالای تخصصی در سنجش و (اندازه گیری) ارزشیابی های آموزشی در دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی، سازمانهای کشوری و لشگری، مراکز ساخت آزمون، مراکز ارزشیابی آموزشی در بخش های دولتی و غیر دولتی.
- یاری دادن به تدوین ابزارهای اندازه گیری آموزشی که برای اهداف آموزشی و روانشناختی مناسب باشند.
- اشاعه یافته های مربوط به نظریه های جدید اندازه گیری و ارزشیابی آموزشی از طریق فراهم آوردن فرصتهای یادگیری در بالاترین سطح آموزشی در گرایش های اندازه گیری آموزشی و ارزشیابی آموزشی.

۲- ضرورت و اهمیت:

- توسعه روزافزون مؤسسات آموزشی و پژوهشی در جامعه، نیاز به افراد متخصص در سیاست گذاری های آموزشی، پژوهشی و سنجش و ارزشیابی را آشکارتر ساخته است.
- در این راستا، کمبود متخصصان سنجش و اندازه گیری در کشور بیش از پیش محسوس است و این کمبود به ویژه با توجه به توسعه پارادیم های نظری، تغییرات بنیادی در هدف ها و رویکردهای آموزشی و ضرورت استفاده از ارزشیابی مستمر، آشکارتر شده است. لذا تربیت کارشناسان اندازه گیری آموزشی اولویت یافته است.

۳- طول دوره و شکل نظام:

طول دوره دکتری سنجش آموزش برای گذراندن دروس و تدوین رساله دکتری تابع آئین نامه آموزشی مصوب شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم تحقیقات و فناوری می باشد که دو مرحله آموزشی و پژوهشی را شامل می شود. دانشجوی دوره دکتری در مرحله آموزشی پس از گذراندن کلیه واحدهای درسی دوره (۱۸ واحد موظف) باید امتحان جامع دکتری را با موفقیت بگذراند، سپس مرحله پژوهشی را شروع نماید و به تدوین رساله (۲۴) واحد رساله) در زمینه سنجش و اندازه گیری مبادرت ورزد.

فارغ التحصیل شدن در دوره منوط به قبولی رساله در جلسه دفاعیه با آراء هیات داوران است.

دروس دوره دکتری سنجش آموزش از سه قسمت تشکیل می‌شود:

الف - دروس پیشنهادی

ب - دروس اصلی

ج - دروس اختیاری

دروس پیشنهادی: دروسی هستند که دانشجو با توجه به رشته کارشناسی ارشد ملزم به گذراندن آنها است تا به سطح دانشجویان عادی مشابه برسد.

دروس اصلی: دروسی هستند که دانش و مهارت‌های مورد نیاز دانشجویان را پرورش می‌دهد این دروس شامل ۸ درس دو واحدی در کل ۱۶ واحد است.

دروس اختیاری: دروسی هستند که دانشجو با توجه به زمینه‌های پژوهشی مورد علاقه خود انتخاب می‌نماید و از دانش و مهارت‌های آموخته شده در دروس اصلی به صورت کاربردی استفاده می‌نماید. دروس اختیاری به صورت سمینار یک واحدی ارائه می‌شود.

۴ - شرایط پذیرش دانشجو:

دارندگان مدرک کارشناسی ارشد در رشته‌های تحقیقات آموزشی، اندازه‌گیری آموزشی و سنجش، روانشناسی، ریاضی، آمار و سایر رشته‌های علوم پایه و مهندسی می‌توانند در آزمون ورودی این رشته از اولویت برخوردار باشند.

۵ - مواد و ضرایب امتحانی

از ۲۰ کسب حداقل نمره ۱۴

زبان عمومی

ضریب ۲

زبان تخصصی

ضریب ۱

ریاضیات پایه

ضریب ۲

روشهای آمار استنباطی

ضریب ۲

روشهای تحقیق در علوم تربیتی

ضریب ۱

روانشناسی تربیتی و یادگیری

ضریب ۲

ارزیابی و اندازه‌گیری آموزشی

ضریب ۱

فلسفه تعلیم و تربیت

جدول شماره ۱: دروس جبرانی

ردیف	نام درس	تعداد واحدها			تعداد ساعات			پیشنیاز
		جمع	نظري	عملي	جمع	نظري	عملي	
۱	جبر خطي	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	-
۲	روش تحقیق در علوم تربیتی	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	-
۳	روشهای آماری میانی	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	-
۴	همبستگی و رگرسیون	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	روشهای آماری میانی
۵	روانشناسی تربیتی	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	-
	جمع	۱۰	۱۰	-	۱۶۰	۱۶۰	-	

جدول شماره ۲: دروس اصلی

ردیف	نام درس	تعداد واحدها			تعداد ساعات			پیشنیاز
		جمع	نظري	عملي	جمع	نظري	عملي	
۱	روشهای آماری چند متغییری	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	روشهای آماری میانی - جبر خطی
۲	نظریه و روش کلاسیک اندازه گیری های آموزشی	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	همبستگی و رگرسیون
۳	ساخت ابزار سنجش در اندازه گیری های آموزشی	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	روشهای آماری میانی - همبستگی و رگرسیون
۴	نظریه سوال - پاسخ	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	نظریه و روش کلاسیک اندازه گیری های آموزشی
۵	روشهای پیشرفته تحقیق کمی و کیفی در علوم تربیتی	۳	۳	-	۴۸	۴۸	-	روش تحقیق در علوم تربیتی
6	ارزشیابی موسسه ها و برنامه ها	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	نظریه و روش کلاسیک اندازه گیری های آموزشی - روانشناسی تربیتی
۷	جمع	۱۳	۱۳	-	۲۰۱	۲۰۱	-	

جدول شماره ۳: دروس اختیاری: *دانشجو می تواند ۵ واحد از میان واحدهای دروس اختیاری را انتخاب نماید.

ردیف	نام درس	تعداد واحدها			تعداد ساعات			پیشنیاز
		جمع	نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	
۱	ارزشیابی پیشرفت تحصیلی در نظامهای آموزشی	۱	-	۱	۳۲	-	۳۲	ساخت ابزار سنجش در اندازه گیری آموزشی
۲	کاربرد کامپیوتر در تحلیل داده ها	۱	-	۱	۳۲	-	۳۲	-
۳	روشهای مقیاس سازی	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	روشهای آمار میانی، همبستگی و رگرسیون
۴	تحلیل مسیر و مدل معادلات ساختاری و سلسله مراتبی	۱	-	۱	۳۲	-	۳۲	روشهای آمار میانی، همبستگی و رگرسیون
۵	روش تحلیل چند سطحی داده ها	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	روشهای آمار میانی، همبستگی و رگرسیون
۶	روشهای آماری ناپارامتری	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	روشهای آمار میانی، همبستگی و رگرسیون
۷	کاربرد سیستمهای اطلاعاتی در ارزیابی و مدیریت آموزشی	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	-
۸	سنجش نگرش	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	روانشناسی تربیتی
۹	مباحث پیشرفته در اندازه گیری و ارزشیابی آموزشی	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	روشهای پیشرفته تحقیق کمی و کیفی در علوم تربیتی
۱۰	سمینار راهبرد های اندازه گیری آموزشی در کلاس درس	۱	-	۱	۳۲	-	۳۲	نظریه و روش کلاسیک اندازه گیری های آموزشی
۱۱	سمینار ارزشیابی سیستم ها و فرایندهای پژوهشی	۱	-	۱	۳۲	-	۳۲	ارزشیابی موسسه ها و برنامه های آموزشی
	جمع	۱۸	۱۴	۴	۳۵۲	۲۲۴	۱۲۸	

جبر خطی

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف درس : آشنایی دانشجویان با یک دوره مقدماتی ریاضی و مفاهیم اصلی ریاضی به طور اجمال است.

سرفصل درس :

- جبر ماتریس و تعاریف آن
- عملیات ماتریس، ماتریس‌ها و بردارها
- تعریف و ترمینان، ویژگیهای و ترمینان‌ها
- جمع و تفریق و حاصلضرب و ترمینان‌ها
- وابستگی خطی
- ماتریس، ویژگی‌های ماتریس، جمع، تفریق و ضرب دو ماتریس، عکس ماتریس
- مقادیر ویژه و بردارهای ویژه

منابع:

- ۱- اصول و روشهای آماری چند متغیره. تألیف: عزت‌اله فرشادفر (فصل دوم)، جلد اول دانشگاه رازی و مرکز مدیریت دولتی، چاپ اول (۱۳۸۱).
- ۲- ریاضیات پایه برای علوم اجتماعی. دکتر کریم منصورفر (۱۳۷۸) تهران. انتشارات سمت.

روش تحقیق در علوم تربیتی

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف درس : آشنایی دانشجویان با مراحل انجام پژوهش علمی و کسب توانایی در تهیه یک طرح تحقیق در علوم تربیتی

دانشجویان در این درس با چگونگی یا متن مسایل نظام آموزشی آشنا شده و با نحوه استخراج و تدوین فرضیه، یا گزاره‌های تحقیق آشنا می‌شوند. همچنین با چگونگی نوع روش تحقیق، انتخاب ابزار گردآوری داده‌ها به کارگیری روشهای آماری و تجزیه و تحلیل و تفسیر نتایج آشنا می‌شوند. علاوه بر این، هر یک از دانشجویان به تهیه یک پیشنهاد طرح تحقیق اقدام کرده و آنرا به اجرا درآورده و گزارش آن را در کلاس برای بررسی و نقد به بحث می‌گذارند.

سرفصل درس :

- روش علمی و استفاده در نظام آموزشی

- صورت بندی گزاره‌های تحقیق (روش علمی، هدف‌ها، فرضیه‌ها و پرسش‌های تحقیق)

- روش‌های تحقیق در علوم تربیتی

- ابزار گردآوری تحقیق

- روش‌های نمونه‌گیری

مفاهیم اساسی در تحلیل داده‌ها

منابع:

۱- سرمد، زهره ؛ بازرگان، عباس ؛ حجازی، الهه (۱۳۷۶). روش‌های تحقیق در علوم رفتاری. تهران، نشر آگه

2.Kerlinger.F.N.(1986).Foundations of Behavioral Research.(3rd ed.)

New York:Rinehart & Winston.

روش‌های آماری میانی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف درس: درس روش‌های آماری میانی بر روش‌های تحلیل داده‌ها که در طرح‌های پژوهشی ساده استفاده می‌شود تاکید دارد.

سرفصل دروس:

- آزمون میانگین‌ها برای دو نمونه (آزمونهای t مستقل و وابسته)

- تحلیل واریانس ANOVA

- روش‌های مقایسه چندگانه: (آزمونهای توکی، شفه، دان، دانکن، دانف،)

- رگرسیون از منظر تحلیل واریانس

- تحلیل واریانس دو راهه

منابع:

۱- فرگسون، جرج و یوشیا تاکانه. (۱۳۷۷). ترجمه دلاور، علی و نقش بندی، سیامک. تحلیل آماری در روان‌شناسی و علوم تربیتی. تهران، نشر ارسباران

2-Stevens.James.(1990).Intermediate Statistics: A Modern Approach. .New Jercyt Hlsdale:

Lawrence Erlbaum Associates, Publishers. .

Howell, David.(1992) Statistical Methods for Psychology (3rd edn:).Calif:Dasbury.

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: روشهای آماری میانی

هدف درس:

این درس بر مفاهیم همبستگی و رگرسیون تأکید دارد. پس از معرفی انواع همبستگی به توضیح دوباره رگرسیون ساده و چندگانه می‌پردازد.

سرفصل درس :

- مفروضه‌های پایه و مدل همبستگی

- همبستگی خطی و غیر خطی

- آزمون فرض همبستگی چندگانه و همبستگی جزئی (تفکیکی، نیمه تفکیکی)

- مطالعه رگرسیون شامل: مدل خطی ساده، رگرسیون چندگانه، متغیر پیش بین همبسته، رگرسیون متغیرهای پیش بین ناپیوسته، و آزمونهای برابری معادلات رگرسیون.

منابع :

۱- کرلینجر، پدهاوزر. ترجمه حسن سرایی (۱۳۶۶) رگرسیون چند متغیری در پژوهش رفتاری جلد اول و دوم. مرکز نشر دانشگاهی، تهران.

۲- هومن، حیدرعلی (۱۳۸۰). تحلیل داده‌های چند متغیری در پژوهش رفتاری، تهران، پارسا.

۳- کلانتری، خلیل. (۱۳۸۲) پردازش و تحلیل داده‌ها در تحقیقات اجتماعی - اقتصادی با استفاده از نرم‌افزار SPSS چاپ اول، علامه طباطبائی، تهران.

4- Stevens, J. (2002) Applied Multivariate Statistics for the Social Sciences (4th edn.)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

- کسب دانش و مهارت‌های لازم درباره اصول و مبانی روان‌شناسی تربیتی
- کسب توانایی حل کردن مسائل و مشکلات تحصیلی و اجتماعی دانش‌آموزان در محیط آموزشگاه
- آشنایی با نظریه‌ها، اصول روان‌شناسی یادگیری و انگیزش

سرفصل درس:

- اصول و مبانی روان‌شناسی تربیتی
- روان‌شناسی تربیتی و تدریس کارآمد
- آشنایی با نظریه‌های رشد شناختی
- نظریه‌های یادگیری شناختی، رفتار گرایی و سازا گرایی
- آموزش مفاهیم و اصول، آموزش حل مسئله خلاقیت و تفکر انتقادی
- نگاه کلی به انگیزش و نظریه‌های انگیزش

منابع:

- ۱- روان‌شناسی پرورشی (۱۳۷۹)، علی اکبر سیف، تهران، انتشارات آگاه
- ۲- روان‌شناسی تربیتی اصول و کاربرد آن (۱۳۷۸) جان ای، گلاور، راجر. اچ. بروینگ، ترجمه علینقی خرازی، تهران مرکز نشر دانشگاهی
- 3- Fosnot, C. T. (1996). Constructivism: Theory, Perspectives and practice.

New York: Teachers College Press.

روشهای آمار چند متغیری

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: روشهای آماری میانی - جبر خطی

هدف درس: آشنایی با روشها، فنون، و مبانی تحلیل چند متغیری و کاربرد آنها در آموزش و روان شناسی، تحلیل داده‌هایی که بیش از یک متغیر وابسته دارند.

سرفصل درس:

- رگرسیون چند گانه: R^2 و R - تعدیل شده، F ، ضرایب رگرسیون، وزنهای بتای استاندارد شده ارزش‌های T . استفاده از SPSS برای محاسبات رگرسیون چند گانه

- روش‌های رگرسیون همزمان، گام به گام و سلسله مراتبی انتخاب مدل رگرسیون

- تحلیل مسیر: ورودی و خروجی و دیاگرامهای مسیر. اثرات مستقیم و غیر مستقیم متغیرهای مستقل بر متغیرهای وابسته

- متغیرهای وابسته دو ارزشی. تحلیل ممیز. رابطه میان تحلیل ممیز، رگرسیون چند گانه و MANOVA. تحلیل ممیز با دو و K گروه رگرسیون لجستیک. لجیت و پرابیت.

نیکویی برازش و کاربرد SPSS و دستورات رگرسیون لجستیک و تحلیل پرابیت

منابع:

۱- هومن، حیدرعلی (۱۳۸۰). تحلیل داده‌های چند متغیری در پژوهش رفتاری، تهران، پارسا

2- Geoffrey, M. Maruyama. (1998). Basics of Structural Equation Modeling. New York: Sage

3- Hotgield, C.: Collins, A. J. (1992). Introduction to Multivariate Analysis. London: Chapman & Hall

4- Will, David. C. (1992) Statistical Methods for Psychology (3rd ed). Calif: Dasbury.

نظریه و روش کلاسیک اندازه‌گیری‌های آموزشی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: همبستگی و رگرسیون

هدف درس: آشنایی دانشجویان با مفاهیم اساسی نظریه کلاسیک آزمون (CTT) و کاربرد آن در نظام آموزشی

سرفصل درس:

- مفاهیم اعتبار و قابلیت اعتماد (پایایی)

- پایه و اساس و مدل‌های ریاضی در نظریه کلاسیک آزمون

- کاربرد مفاهیم اعتبار و قابلیت اعتماد در اندازه‌گیری‌های آموزشی

- نمرات مشتق و مبانی آنها

- آزمون‌های استاندارد و ویژگی‌های آنها

- گزارش دادن نمرات آزمون‌های استاندارد

منابع:

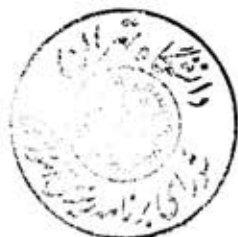
۱- مری، جی. آلن و دندی ام. مقدمه‌ای بر نظریه‌های اندازه‌گیری (روانشنجی) ترجمه: دکتر علی دلاور (۱۳۷۴) سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)

۲- الف. آناستازی. روان آزمایی و نوشته ۱، ترجمه محمد نقی براهنی، (۱۳۶۳) انتشارات دانشگاه تهران

3- Linn, L. Robert. (1989). Educational Measurement. 3d(ED). American Education Macmillan Publishing company.

4- Payne, D. A. (2003). Applied Educational Assessment (2nd edn). Belmont Ca: Wadsworth.

5- Bazargan, A. (1996). Pedagogometrics and its Application in Improving the Quality of Education. Journal of Psych. and Education. (University of Tehran). 2(1-4): 11-26.

ساخت ابزار سنجش در اندازه گیری های آموزشی

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: روشهای آماری میانی - همبستگی و رگرسیون

هدف درس:

آشنایی با نظریه های نوین روان سنجی و کاربرد آن در آموزش و آشنایی با فرایند ساخت آزمون شامل: آزمون های پیشرفت تحصیلی، آزمون های عملکردی، مقیاس های اندازه گیری (پرسشنامه، فرم های مصاحبه)

سرفصل درس:

- هدف های رفتاری، طبقه بندی هدف ها
- ساخت آزمون پیشرفت تحصیلی:
- سنوالب های کوتاه پاسخ و انواع آن
- سنوالب های صحیح - غلط
- سوال های چند گزینه ای
- چک لیست و مقیاس های اندازه گیری هدف های رفتاری و عملکردی
- ساختن، اجرا و تصمیم گیری بر اساس آزمون های عملکردی
- اعتبار آزمون (محتوا، همزمان، پیش بین، ملاکی، و سازه)
- قابلیت اعتماد (پایایی) (ثبات، بازآزمای، تنصیف، کودر، ریچاردسون ۲۰ و ۲۱)
- رابطه اعتبار و پایایی

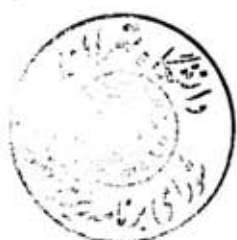
- آشنایی با ابزار نوین سنجش (پوشه کار، نشانگان نمره گذاری، شواهد داستان گونه، مقیاس ساده شده کمری)

- اجرای عملی مراحل ساختن یک آزمون پیشرفت تحصیلی

منابع:

- ۱- اصول روان سنجی و روان آزمایی. شریفی حسن پاشا (۱۳۷۹). انتشارات رشد، چاپ ششم، تهران
- ۲- روان سنجی کاربردی. نوشته رابرت ال. ثرندایک. ترجمه: حیدرعلی هومن (۱۳۶۶)، انتشارات دانشگاه تهران
- ۳- هومن، حیدر علی (۱۳۷۱). پژوهشی در جهت روانسازی هوش آزمایی استنفورد بینة نشریه علوم تربیتی (دانشگاه تهران) ۱۵ (۱،۲)
4. Anderson, L.W. & Krathwohl, D.R. (2001). A Taxonomy for Learning, Teaching and Assessing (A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives). New York: Longman.
5. Brophy, J.E. & Good, T.L. (1986). Teacher Behavior and Student Achievement. In M.C. Wittrock (Ed.). Handbook of Research on Teaching. (3rd ed.) New York: Macmillan
6. Linn, R.L. & Gronlund, N.E. (1995) Measurement and Evaluation in Teaching. (7th ed.) New York : Macmillan.
7. Keeves, J.P. (1997). Educational Research, Methodology and Measurement: An International handbook. (2nd ed.) New York : Pergamon.

نظریه سوال - پاسخ

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: نظریه و روش کلاسیک اندازه گیری های آموزشی

هدف درس:

آشنایی با نظریه سوال - پاسخ (IRT) و الگوهای نظری آزمون های دو جمله ای و نقش آنها در تدوین ابزار اندازه گیری در سطوح مختلف نظام آموزشی

- ساختن آزمون با استفاده از IRT و الگوهای لجستیک (منطقی) یک، دو، و سه پارامتری

سرفصل :

- منحنی ویژه سوال

- مدل های منحنی ویژه سوال

- برآورد پارامترهای سوال

- برآورد توانایی امتحان شونده

- تابع آگاهی (در مدل های یک، دو و سه پارامتری)

منابع:

۱- پایه های اساسی تئوری سوال پاسخ (نظریه جدید روان سنجی) نوشته: فرانک بی بیکر ترجمه: حیدرعلی هومن و علی عسگری، نشر پارسا ۱۳۸۱

2- Payne, D.A. (2003). Applied Educational Assessment (2nd ed). Belmont Ca: Wadsworth.

روش های پیشرفته تحقیق کمی و کیفی در علوم تربیتی

تعداد واحد : ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: روش تحقیق در علوم تربیتی

هدف درس:

مروری بر روش های پژوهش کمی و آشنایی با روشهای پژوهش کیفی در علوم تربیتی و روان شناسی

- آشنایی با تفاوت ها و شباهتهای پژوهش کمی و کیفی در علوم تربیتی و روان شناسی

- توانایی در بکارگیری شیوه های گردآوری و تحلیل داده های کمی و کیفی

- کسب توانایی در انجام دادن پژوهش های کیفی

- کسب توانایی در نقد و بررسی پژوهش کمی و کیفی

سرفصل درس:

- طرحهای پیشرفته در پژوهشهای کمی

چارچوب نظری پژوهش کیفی

- گام های اجرای پژوهش کیفی:

- بیان مسأله، طرح تحقیق، نمونه گیری، روش جمع آوری داده ها

- شباهت ها و تفاوت های پژوهش کمی و کیفی

منابع:

۱- روش تحقیق کیفی. کاترین مارشال، گرچن ب. راس من ترجمه دکتر علی یارسانیان و دکتر سید محمد اعرابی (۱۳۸۱) چاپ دوم دفتر پژوهش های فرهنگی

2- Bogdan R.C. & Biklen, s.K. (1992). Qualitative Research for Education :An Introduction to Theory and Practice. New York: Allyn and Bacon

3- Cresswell.J.W.(2005). Educational Research :Planning , Conducting, and Evaluating Quantitative and Qualitative Research. Upper-saddle River.N.J :Merrill.

ارزشیابی موسسه ها و برنامه ها

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: نظریه و روش کلاسیک اندازه گیری های آموزشی - روانشناسی تربیتی

هدف درس:

در این درس دانشجویان با مفاهیم اساسی در ارزشیابی آموزشی، الگوهای ارزشیابی، مراحل عملی ارزشیابی و تهیه گزارش ارزشیابی برنامه ها آشنا می شوند.

سرفصل درس:

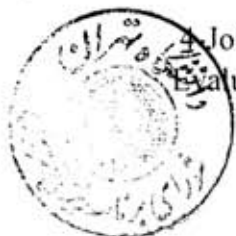
- رویکرد سیستمی در ارزشیابی آموزشی
- نقش ارزشیابی در بهبود نظام آموزشی
- ملاکها، نشانگرها و استانداردهای ارزشیابی
- مفهوم کیفیت و ارزشیابی آن
- الگوهای ارزشیابی آموزشی
- چگونگی تهیه طرح ارزشیابی آموزشی
- تحلیل و تفسیر داده های ارزشیابی
- تدوین گزارش ارزشیابی برنامه ها

منابع:

- ۱- ارزشیابی آموزشی، تألیف دکتر عباس بازرگان سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، ۱۳۸۰.
- ۲- ارزشیابی آموزشی (مبانی سنجش توانای و بررسی برنامه)، ریچارد، ولف، ترجمه علیرضا کیامنش: مرکز نشر دانشگاهی تهران (۱۳۷۱).

3- Worthen.B.R. Sanders.J.R;Fitzpatrick.J.L(1987).Program Evaluation: Alternative Approaches and Practical Guidelines.,New York:. Longman

4- Joint Committee on Standards for Educational Evaluation (1994).How to Assess Evaluations OF Educational Programs. 2nd.ed.

ارزشیابی پیشرفت تحصیلی در نظامهای آموزشی

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: عملی

پیشنیاز: ساخت ابزار سنجش در اندازه گیری های آموزشی

هدف درس:

آشنا کردن دانشجویان با زیر بنای ارزشیابی پیشرفت تحصیلی و تجربه های موجود در ارزشیابی تحصیلی در سطح های ملی و بین المللی

مباحث درس:

۱- طبقه بندی هدفهای آموزشی

۲- مروری بر روشهای ارزشیابی متداول و ارزشیابی مستمر در نظام های آموزشی

۳- هدفهای ارزشیابی پیشرفت تحصیلی در سطح ملی و بین المللی

۴- تفسیر و کاربرد نتایج حاصل از ارزشیابی پیشرفت تحصیلی در سطح بین المللی

۵- ارائه مواردی از ارزشیابی آموزشی در مقیاس های ملی مانند TIMS و PISA و طرح های ملی پیشرفت سنجش تحصیلی

کاربرد کامپیوتر در تحلیل داده‌ها

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: عملی

پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

در این درس دانشجویان با جنبه‌های مختلف کاربرد کامپیوتر در گردآوری و تحلیل داده‌ها برای پژوهش و اندازه‌گیری آموزشی آشنا می‌شوند. علاوه بر آن مهارت‌های اساسی را در کاربرد رایانه‌ها برای استفاده از نرم افزارهای لازم کسب خواهند کرد: از این جمله نرم افزارهای پردازش داده‌ها، صفحه گسترده، پایگاه داده‌ها، گرافیک و تهیه صفحه و نگاه، همچنین دانشجویان با چگونگی جستجوی کامپیوتری برای انجام پژوهش و اندازه‌گیری آموزشی آشنا می‌شوند.

روش‌های مقیاس سازی

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: روشهای آماری میانی - همبستگی و رگرسیون

هدف درس:

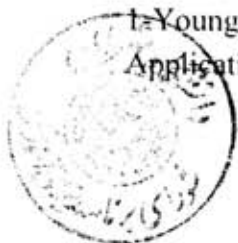
- مروری بر مفاهیم اساسی در مقیاس سازی، طرح آزمایشها، تحلیل داده‌ها، و تحلیل و تفسیر آنها در رابطه با مقیاس سازی چند بعدی
- مروری بر الگوریتمها و برنامه‌های در دسترس مقیاس سازی چند بعدی و ویژگیهای آنها از جمله ابعاد هندسی مدل‌ها و استفاده از آنها برای پی بردن به تشابه و تفاوت داده‌ها به منظور تدوین فرضیه.

سرفصل درس:

- مقدمه‌ای بر مقیاس سازی / پژوهش‌های مقیاس سازی
- نظریه داده‌ها، طرح آزمایشها
- الگوریتمها
- تبدیل یکنواخت حداقل مجذورات
- الگوریتم‌های مقیاس سازی چند بعدی غیر متری مکرر
- مدل‌های مقیاس سازی چند بعدی وزنی
- تفسیر داده‌های مرتبط با مقیاس سازی چند بعدی

منابع:

Young, F.W. & Hamer, R.M. (1987). Multidimensional Scaling: History, theory, and Applications. New York: Erlbaum

تحلیل مسیر و مدل معادلات ساختاری و سلسله مراتبی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: روشهای آماری میانی - همبستگی و رگرسیون

هدف درس:

این درس به منظور یادگیری مبانی نظری و کاربرد عملی مدل‌های معادلات ساختاری متغیرهای مشاهده شده و مکنون طراحی شده است: این درس نخست بر مبانی مدل‌های اندازه‌گیری و مدل معادلات ساختاری تأکید دارد، همچنین روش‌های تحلیل داده‌های پیمایشی پیچیده را که با ساختار نظری، وفق می‌کند مطالعه می‌نماید.

- تحلیل داده‌ها در این درس با کمک نرم افزار (لیزرل LISREL و SPSS) انجام می‌شود.

- برای مثال می‌توان از تحلیل عاملی تأییدی و مدل معادلات ساختاری با متغیر مکنون استفاده کرد.

سرفصل درس:

- مبانی رگرسیون چند متغیره؛ نرم‌افزارهای تحلیل رابطه متغیرهای مکنون؛ تحلیل عاملی اکتشافی، مدل‌های تحلیل مسیر

- مدل‌های اندازه‌گیری، مدل‌های ساختاری

- تشخیص مدل، تعریف مدل، پردازش مدل، آزمون مدل

- مثالهای عملی در استفاده از روش مدل معادلات ساختاری مثالهای عملی

منابع:

۱- راهنمای آسان تحلیل عاملی، تألیف پاول کلاین، ترجمه: محمد ولی علیی - سید محمد میرسندسی

۲- پردازش و تحلیل داده‌ها در تحقیقات اجتماعی - اقتصادی با استفاده از نرم‌افزار SPSS، مؤلف خلیل کلانتری (۱۳۸۲) تهران، نشر شریف

3- Geoffrey, M. Maruyama (1998). Basics of Structural Equation Modeling. New York: Sage.

روش های تحلیل چند سطحی داده ها

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

پیشنیاز: روشهای آماری میانی، همبستگی و رگرسیون

هدف درس:

در این درس دانشجویان با کاربرد های مدل های رگرسیون و نقاط ضعف آنها، آشنا شده و با هدف و کاربرد مدل های چند سطحی و سلسله مراتبی تحلیل داده ها آشنا خواهند شد.

سرفصل دروس:

- ۱- مدل های معمولی رگرسیون و نقاط آنها
- ۲- مدل های چند سطحی تحلیل داده ها و ویژگی های آنها
- ۳- مقایسه مدل های رگرسیون معمولی و مدل های چند سطحی
- ۴- کاربرد مدل های چند سطحی تحلیل داده ها در نظام های آموزشی
- ۵- استفاده از نرم افزار های کامپیوتری برای استفاده از مدل های چند سطحی

منابع:

1- Bryk, A.S. & Roudenbush, (1992). Hierarchal Lineaar Modls; Applications and data Analysis methods. Newbury Park, Ca. Sage.

روشهای آماری ناپارامتری

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: روشهای آماری میانی، همبستگی و رگرسیون

هدف درس:

در این درس دانشجویان با روشهای آماری ناپارامتری آشنا شده و به ویژگی های آنها پی خواهند برد. علاوه بر آن با کاربرد این روشها در تحلیل داده های آماری آشنا می شوند و می توانند در عمل از آنها استفاده کنند.

سرفصل های درس

۱. ویژگیهای روشهای آماری ناپارامتری در مقایسه با سایر روشها

۲. آزمون احتمال قطعی فیشر

۳- آزمون خی دو

۴. آزمون میانه

۵- آزمون مان - ویتی (u)

۶- سایر آزمونهای دو نمونه مستقل

۷- آزمونهای مورد استفاده برای k گروه نمونه وابسته و مستقل

۸- شاخص همبستگی و آزمون معنی دار بودن آن

منابع

۱- سیگل، سیدنی (۱۳۷۲) آمارهای غیر پارامتری برای علوم رفتاری. ترجمه یوسف کرمی. تهران. دانشگاه علامه

طباطبایی.

2- Wasserman, L. (2006). All of Nonparametric Statistics. New York: Addison - Wesley

کاربرد سیستمهای اطلاعاتی در ارزیابی و مدیریت آموزشی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی با طراحی و به کار گیری پایگاههای اطلاعاتی در ارزیابی .

سرفصل های درس

۱. نقش سیستم های اطلاعاتی در ارزیابی و مدیریت آموزشی
۲. اهمیت فناوری اطلاعات و بهره وری در تصمیم گیری های آموزشی
- ۳- تحلیل و طراحی سیستم های اطلاعاتی در محیط های آموزشی
۴. شکل دهی و تجهیز پایگاههای اطلاعاتی در نظامهای آموزشی با توجه به منابع مالی، انسانی و سایر جنبه های ذی ربط
- ۵- بررسی رسانه های اطلاعاتی، شبکه مالی
- ۶- مطالعه سیستم های حمایتی تصمیم گیری (DOS) و سیستم های حمایتی مدیریت (ESSS)
- ۷- بررسی سیستم های انتقال دهنده اطلاعات برای ارزیابی نظام های آموزشی

منابع

Locus, Henry C. (1990). Information Systems Concepts for Management: London, Ms- Graw Hill

سنجش نگرش

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: روانشناسی تربیتی

هدف درس:

در این درس دانشجو ضمن آشنایی با توصیف نگرش، روشهای سنجش نگرش را شناسایی کرده و با چگونگی ساختن ابزار سنجش نگرش آشنا می شود.

سرفصل های درس

۱. تعریف نگرش

۲. سنجش نگرش از طریق واکنش به گویه ها یا صفات

۳- مشاهده رفتار آشکار آزمودنی

۴. استنباط از پاسخ فیزیولوژیک

۵- تفسیر سنجه های حاصل از اندازه گیری نگرش

۶- ساخت و کاربرد مقیاس لیکرت در سنجش نگرش

۷- کاربرد سایر مقیاس ها در سنجش نگرش

منابع

1- Anderson, L.W.(1981). Assessing Affective Characteristics in the Schoois. Boston, MA: Allyn and Bacon

2- Likert, R. (1932). Atechnique for the measurement of attitudes Arch. Psychol. NO . 140(whole issue)

مباحث پیشرفته در اندازه گیری و ارزشیابی آموزشی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: روشهای پیشرفته تحقیق کمی و کیفی در علوم تربیتی

هدف درس:

در این درس به منظور ارائه مطالب جدید مطرح شده در سطح ملی و بین المللی در رشته سنجش آموزش (اندازه گیری و ارزشیابی) که هنوز به صورت درس استاندارد مطرح نشده اند ارائه می گردد.

سمینار راهبردهای اندازه گیری آموزشی در کلاس درس

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: عملی

پیشنیاز: نظریه و روش کلاسیک اندازه گیری های آموزشی

هدف درس

۱- درس عملی مفاهیم اساسی در اندازه گیری و ارزشیابی آموزشی

۲- تفسیر مباحث جدید در سنجش آموزشی

۳- کاربرد آزمونهای پیشرفت تحصیلی در ارزشیابی مستمر یادگیری

۴- استفاده از آزمونهای تراز شده در گزینش و جایدهی یادگیرندگان

سمینار ارزشیابی سیستمها و فرآیندهای پژوهشی

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: عملی

پیشنیاز: ارزشیابی موسسه ها و برنامه های آموزشی

هدف درس

مروری بر تجربه های بین المللی در ارزشیابی سیستمهای پژوهشی و ارزشیابی فرایند تصویب طرحهای تحقیق و عملکرد آنها در کشور های مختلف

- ارائه الگویی از ملاکها و نشانگرهای مورد استفاده برای ارزشیابی کیفیت سیستمهای تحقیقات دانشگاهی

